

Steller:	E van Agt / M van Limpt	Datum:	15 september 2009
AB:	Datum:	21 september 2009	
Onderwerp:	Recessie / inzet van middelen		
Consequenties voor P&O?	Nee	Paraaf P&O:	
Financiële consequenties?	Nee	Paraaf Fin. beleidsmedewerker/Controller:	
Advies P&O/Controller/Fin. Beleidsmedewerker:			
Afgestemd met:	DB		
Advies:	AB wordt verzocht om kennis te nemen van de actuele stand van zaken en de prognoses.		
Besluit AB:			
Openbaar ?	Ja		

Aldus besloten

het Algemeen Bestuur van de ISD Midden-Langstraat

A.E.W van Limpt
secretaris

Mr. U. Santi
voorzitter

Onderwerp : Recessie / inzet van middelen

Toelichting:

Inleiding

In afgelopen DB-vergaderingen is gesproken over de recessie en de consequenties hiervan voor de middelen van de ISD. Het DB heeft verzocht om enkele scenario's uit te werken voor de inzet van de middelen in 2009 en in 2010. Daar is het MT nu mee aan de bezig, in samenwerking met de enkele collega's van de drie gemeenten. Tijdens de DB-vergadering van oktober neemt het DB op basis van deze uitwerking een besluit over het vervolg. Dit besluit zal in de vergadering van november ter instemming aan u worden voorgelegd.

In de bijlagen wordt een cijfermatige stand van zaken en een prognose gegeven van:

1. Aantallen klanten WWB
2. I-deel (inclusief een uitsplitsing naar de gedetacheerde klanten)
3. W-deel (inclusief een uitsplitsing naar gemeenten en naar besteding)
4. Apparaatskosten

In deze voorlegger zetten we de belangrijkste conclusies van deze overzichten op een rij.

Tijdens de DB-vergadering geven we een nadere toelichting op de bijlagen.

Conclusies

Ontwikkeling WWB-bestand en i-deel

Het CPB heeft in haar concept-MEV in augustus de raming van de werkloosheid opnieuw bijgesteld. Voor 2010 wordt nu uitgegaan van een werkloze beroepsbevolking van 615.000. In vorige ramingen ging het CPB nog uit van 675.000 (in maart), resp. 730.000 (in juni) werklozen in 2010. Het CPB voorspelt daarmee een groei van de werkloosheid in 2010 ten opzichte van 2009 van 4,4% (ter vergelijking: in maart voorspelde het CPB nog een groei van 14,5%, in juni van 23,9%). Uit cijfers van het CBS blijkt dat landelijke ramingen negatief moeten worden bijgesteld voor Zuid-Nederland met ca. 50%. In onze prognoses ten aanzien van het aantal werklozen gaan we in onze regio dan ook uit van een groei tussen 2009 en 2010 van 6,6%.

Ten aanzien van de budgetten is in april door het Ministerie bekend gemaakt dat macro-budgetten WWB inkomensdeel voor 2010 (en verder) zullen worden verhoogd. Een verdeling naar gemeenteniveau is daarbij nog niet gegeven. Wanneer we ervan uitgaan dat de verhoging van het macro-budget één op één kan worden doorvertaald naar budgetten per gemeente (een uitgangspunt waar overigens vraagtekens bij gezet kunnen worden), dan zal het WWB-inkomensbudget dat de ISD in 2010 ontvangt ten behoeve van ondersteuning in inkomen voor mensen tot 65 jaar EUR 13,2 miljoen bedragen (een verhoging van EUR 2,1 miljoen ten opzichte van het eerder afgegeven budget voor 2010).

In juni maakte het Ministerie bekend het WWB-inkomensbudget voor de ISD voor 2009 voorlopig bij te stellen met EUR 0,6 miljoen. Daarmee bedraagt het WWB-inkomensbudget voor mensen tot 65 jaar voor 2009 EUR 12,9 miljoen. Ervan uitgaande dat deze verhoging van 6 ton structureel doorwerkt in de budgetten voor latere jaren, wordt het budget voor 2010 opnieuw verhoogd naar EUR 13,8 miljoen. Eind september, begin oktober, verwachten we te horen wat definitieve budgetten zijn voor 2009 en wat voorlopige budgetten zijn voor 2010.

Het mag duidelijk zijn dat zowel het berekenen van uitgaven op basis van te verwachten klanten, als het hanteren van beschikbare budgetten, met enige voorzichtigheid moet worden bekeken. Zoals blijkt veranderen ramingen voortdurend, en kunnen de gevolgen voor de vergelijking van kosten en baten aanzienlijk zijn.

Als we de bijgestelde budgetten afzetten tegen de huidige ontwikkelingen van het klantenbestand en de verwachte groei in 2010, dan verwachten we in 2009 een overschot op het WWB-inkomensdeel te realiseren van EUR 0,6 miljoen. In 2010 zal het aantal klanten mogelijk extra oplopen omdat mensen, die nu nog gedetacheerd zijn, terug kunnen vallen in de bijstand. Er wordt veel energie gestoken in activiteiten om deze mensen aansluitend aan hun detachingscontract aan het werk te krijgen. Afhankelijk van de mate van succes van deze acties, verwachten we in 2010 tussen een overschot van EUR 0,2 miljoen en een tekort van EUR 0,7 miljoen op het i-deel uit te komen.

Werkdeel

Voor de drie gemeenten samen is het werkdeel in het lopend jaar niet toereikend. In 2010 is dit per saldo wel het geval.

Als we kijken naar de situatie per gemeente ontstaat er in 2009 zowel voor Loon op Zand (EUR 6,5 ton) als voor Heusden (EUR 5 ton) een tekort (samen EUR 11,5 ton). Voor Waalwijk is er een overschot (EUR 7,5 ton) voorzien.

In 2010 heeft alleen Loon op Zand een tekort (EUR 3 ton). Voor Heusden (EUR 2 ton) en Waalwijk (EUR 4 ton) worden overschotten voorzien.

Overigens zijn er signalen dat het Rijk voornemens is om te korten op het werkdeel. Of dit daadwerkelijk gaat gebeuren en op welke jaren deze korting in dat geval betrekking gaat hebben is nog niet duidelijk.

In Loon op Zand worden in 2009 alle middelen opgesoupeerd door de ID en WIW-regeling. In 2010 geldt dit in grote mate ook.

Voorschakeltrajecten WSW hebben vooral in 2008 tot grote uitgaven geleid vanwege het toenmalige kasstelsel. In 2009 zijn in enige mate middelen die in 2008 besteed zijn aan voorschakeltrajecten WSW, terugontvangen vanwege het feit dat mensen eerder dan verwacht van de wachtlijst zijn gegaan. Sinds enkele maanden worden overigens geen nieuwe klanten op een voorschakeltraject WSW geplaatst via een detachingsconstructie (perceel 1).

Het w-deel maakt vanaf 2009 deel uit van het Participatiebudget. Bij het bepalen van de (teruglopende) meerjarenbudgetten voor het w-deel heeft het Rijk al rekening gehouden met een compensatie voor de korting in het Gemeentefonds vanwege de ketensamenwerking.

Apparaatskosten

De apparaatskosten laten voor 2009 een klein overschot zien.

Hierbij is rekening gehouden met kosten van implementatie van het project Klantmanagement, en met compensatie van kosten voor re-integratieactiviteiten, waarbij uren van klantmanagers besteed aan niet-wettelijke taken kunnen worden gedeclareerd ten laste van het werkdeel. Ook met de kosten van overhead voor het uitvoeren van de Wet Inburgering is reeds rekening gehouden.

Nog geen rekening is gehouden met een lagere toedeling van apparaatskosten door de gemeenten vanwege de korting op het gemeentefonds (vanwege verwachte efficiencyvoordelen door de ketensamenwerking). Overigens worden gemeenten volgens het Rijk voor deze korting gecompenseerd via het w-deel/participatiebudget.

Ook de hogere opbrengsten als gevolg van een afgesproken hogere trajectprijs in het kader van de Wet Inburgering zijn nog niet in de administratie verwerkt.

Als gevolg van de hogere instroom van nieuwe klanten, en de problemen die dit geeft met afhandelen beslistermijnen met mogelijke consequenties voor rechtmatigheid (zie ook de resultaten zoals gepresenteerd in de 2^e berap 2009) wordt hier de komende maanden bijgeschakeld op de capaciteit. Er wordt door de ISD vanuit gegaan dat dit binnen de apparaatskostenbegroting van 2009 kan worden opgelost. Met de hogere uitgaven is in beperkte mate rekening gehouden.

In 2010 staan de apparaatskosten verder onder druk. In 2010 hebben we meer formatieruimte nodig om de bestandsgroei op te kunnen vangen. Waar we de bestandsgroei in 2009 nog net op kunnen vangen binnen het fte-budget, is dit in 2010, met een geprognosticeerde bestandsgroei van gemiddeld 109 klanten ten opzichte van 2008, niet meer haalbaar. We gaan uit van een noodzakelijke (tijdelijke!) toename van 3,5 fte, voornamelijk werkcoaches en inkomensconsulenten. Tijdelijke uitbreiding

betekent ook dure uitbreiding. Om niet aan langdurige verplichtingen vast te komen zitten, zijn we gedwongen om grotendeels inhuurkrachten in te zetten. Het natuurlijk verloop onder werkcoaches en inkomensconsulenten wordt geraamd op 12,5%. Het effect van dit percentage is slechts beperkt van invloed geweest op de raming van het aantal fte voor 2010.

De caseload van inkomensconsulenten kan door de eisen van rechtmatigheid niet worden opgerekt. Voor wat betreft de caseload van werkcoaches kan dat wel. Dit betekent een keuze voor een onderscheid in de caseload tussen passief en actief. Uitgaande van een gelijkblijvende formatie werkcoaches in 2010, blijft de geprognosticeerde uitbreiding in totaal tot 2,25 fte beperkt. In de bijlage (par. 4 Apparaatskosten) wordt dit scenario toegelicht.

Reserves

De reserve van het i-deel is aan het begin van 2009 bijna tot het plafond van 15% gevuld (EUR 1.928.000). De prognose is dat we in 2009, EUR 600.000 overhouden op het i-deel. Op basis van deze prognose gaan we er vanuit dat we bij de afsluiting van het jaar, EUR 520.000 gaan afromen en een andere bestemming gaan geven. Voor het jaar 2010 verwachten we een tekort op het inkomensdeel van EUR 500.000. Dit tekort zal moeten worden gedekt door een beroep te doen op de reserve.

De reserve voor het apparaatskostenbudget was aan het begin van 2009, EUR 663.000 groot; het toegestane maximum aan het eind van 2009 is EUR 754.000. Op basis van de prognose en de besluiten zoals deze tot nu toe zijn genomen, verwachten we voor 2009 een overschot van EUR 83.000 te realiseren, waarbij nog geen rekening is gehouden met een aantal factoren zoals hierboven vermeld. De stand van de reserve komt eind 2009 daarmee op EUR 746.000. Voor 2010 verwachten we vooralsnog uit te geven wat in de begroting 2010 al staat aangegeven (EUR 5.138.000). In die begroting voor 2010 staat ook aangegeven dat de dekking van deze uitgaven gevonden wordt in de gemeentelijke bijdrage. Mutaties in begrote uitgaven voor 2010, zoals bijvoorbeeld als gevolg van hierboven geschetste ontwikkelingen, zullen door de ISD worden gedekt door een beroep te doen op de eigen reserves apparaatskosten. Uitgaande van de verwachte hoogte van de apparaatskosten-reserve binnen de ISD en de geschetste risico's in de uitgaven leidt dit vooralsnog niet tot een hogere gemeentelijke bijdrage in 2010.